

TARYBOS REKOMENDACIJA

2011 m. liepos 12 d.

dėl Rumunijos 2011 m. nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl atnaujintos
2011–2014 m. Rumunijos konvergencijos programos

(2011/C 216/03)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos
121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB)
Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekono-
minės politikos priežiūros bei koordinavimo ⁽¹⁾, ypač į jo
9 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadą,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

pasikonsultavusi su Ekonomikos ir finansų komitetu,

kadangi:

(1) 2009 m. gegužės 6 d. Taryba priėmė Sprendimą
2009/459/EB ⁽²⁾, kuriuo Rumunijai trejus metus teikiama
vidutinės trukmės finansinė pagalba pagal Sutarties 143
straipsnio nuostatas. Pridėjame 2009 m. birželio 23 d.
pasirašytame susitarimo memorandume ir jo paskes-
niuose papildymuose išdėstytos ekonominės politikos
sąlygos, kuriomis remiantis išmokėta finansinė pagalba.
2010 m. kovo 16 d. Sprendimas 2009/459/EB buvo iš
dalies pakeistas Sprendimu 2010/183/ES ⁽³⁾. Atsižvelg-
dama į sėkmingą Rumunijos programos įgyvendinimą ir
į dalinį einamosios sąskaitos koregavimą dėl likusių
struktūrinių trūkumų Rumunijos darbo ir produktų
rinkose, dėl kurių šalis tampa jautri tarptautiniams
kainų šokams, 2011 m. gegužės 12 d. Taryba priėmė
sprendimą 2011/288/ES ⁽⁴⁾ trejus metus teikti ES vidu-
tinės trukmės prevencinę finansinę pagalbą Rumunijai
pagal Sutarties 143 straipsnį. Prie sprendimo pridėdamas
susitarimo memorandumas bus pasirašytas 2011 m.
birželio mėn. 29 d.

(2) 2010 m. kovo 26 d. Europos Vadovų Taryba pritarė
Komisijos pasiūlymui įgyvendinti naują darbo vietų

kūrimo ir augimo strategiją „Europa 2020“, grindžiamą
geresniu ekonomikos politikos koordinavimu, ir
daugiausia dėmesio skirti toms svarbioms sritims, kuriose
reikia imtis veiksmų, kad būtų stiprinamas Europos
tvaraus augimo ir konkurencingumo potencialas.

(3) 2010 m. liepos 13 d. Taryba patvirtino rekomendaciją
dėl valstybių narių ir Sąjungos bendrųjų ekonominės
politikos gairių (2010–2014 m.), o 2010 m. spalio
21 d. – sprendimą dėl valstybių narių užimtumo poli-
tikos gairių ⁽⁵⁾, kurios kartu sudaro integruotas gaires. Į
šias integruotas gaires valstybių narių paprašyta atsiž-
velgti formuojant nacionalinę ekonomikos ir užimtumo
politiką.

(4) 2011 m. sausio 12 d. Komisija patvirtino pirmąją metinę
augimo apžvalgą, kuria pradėdamas naujas ekonomikos
valdymo ES ciklas ir pirmas *ex ante* bei integruoto poli-
tikos koordinavimo Europos semestras, numatytas strate-
gijoje „Europa 2020“.

(5) 2011 m. kovo 25 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino
fiskalinio konsolidavimo ir struktūrinių reformų priori-
tetus (atsižvelgdama į 2011 m. vasario 15 d. ir kovo
7 d. Tarybos išvadą ir Komisijos metinę augimo
apžvalgą). Ji pabrėžė, kad pirmenybę reikia teikti pati-
kimų biudžetų ir fiskalinio tvarumo atkūrimui, nedarbo
mažinimui reformuojant darbo rinką ir naujoms ekono-
mikos augimo skatinimo priemonėms. Ji paprašė, kad
valstybės narės šiuos prioritetus įgyvendintų konkre-
čiomis priemonėmis ir jas įtrauktų į savo stabilumo ar
konvergencijos programas ir į nacionalines reformų
programas.

(6) 2011 m. kovo 25 d. Europos Vadovų Taryba taip pat
paragino valstybes nares, prisijungusias prie pakto „Euro
plus“, laiku pranešti apie savo išipareigojimus, kad juos
būtų galima įtraukti į stabilumo arba konvergencijos
programas ir nacionalines reformų programas.

(7) 2011 m. gegužės 2 d. Rumunija pateikė 2011 m. atnau-
jintą 2011–2014 m. konvergencijos programą ir
2011 m. nacionalinę reformų programą. Šios dvi
programos vertintos vienu metu.

⁽¹⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

⁽²⁾ OL L 150, 2009 6 13, p. 8.

⁽³⁾ OL L 83, 2010 3 30, p. 19.

⁽⁴⁾ OL L 132, 2011 5 19, p. 15.

⁽⁵⁾ 2011 m. gegužės 19 d. Tarybos sprendimu 2011/308/ES dėl vals-
tybių narių užimtumo politikos gairių (OL L 138, 2011 5 26, p. 56)
taikytina 2011 m.

- (8) 2002–2008 m. Rumunijos ekonomika stipriai augo ir realusis BVP augo vidutiniškai 6,3 %, viršydamas potencialaus augimo lygį. Ekonomikos augimą daugiausia lėmė vidaus paklausa, kai dėl didelių kreditavimo ir darbo užmokesčio pokyčių buvo skatinamas privatus vartojimas ir investicijos. Šį kilimą taip pat skatino užsienio kapitalo įplaukos, tai nulėmė perkaitimą ir netvarų išorės ir fiskalinį disbalansą. 2007 m. einamosios sąskaitos deficitas pasiekė aukščiausią 13,4 % BVP lygį ir 2008 m. sumažėjo tik nežymiai – iki 11,6 %. Remiantis Komisijos vėliausiu ilgalaikio tvarumo vertinimu, rizika, susijusi su viešųjų finansų ilgalaikiu fiskaliniu tvarumu, yra didelė. Tačiau šiame vertinime dar nėra atsižvelgta į išsamias pensijos reformos priemones, kurių buvo imtasi 2010 m., kurios iš esmės pagerino ilgalaikį Rumunijos pensijų sistemos tvarumą. Aukštą išorės skolinimosi lygį lėmė procikliška fiskalinė politika, kai dėl pasikartojančio nuokrypio nuo patvirtinto biudžeto, visų pirma susijusio su einamomis išlaidomis, nominalusis deficitas padidėjo nuo 1,2 % BVP 2005 m. iki 5,7 % BVP 2008 m. Dėl finansų krizės ir jos sukulto pasaulinio ekonomikos nuosmukio investuotojai vis labiau vengė rizikuoti, todėl smarkiai sumažėjo kapitalo srautų į Rumuniją. Nepaisant palankių ekonominių sąlygų, dalyvavimas darbo rinkoje nesuaktyvėjo; užimtumo lygis pakilimo metais pasikeitė labai nežymiai. 2010 m. užimtumo lygis pasiekė 63,3 %, o nedarbas dėl ekonomikos nuosmukio išaugo nuo 5,8 % 2008 m. iki 7,3 % 2010 m. Pažeidžiamų grupių, pavydžiui romų, nedarbo lygis vis dar labai aukštas. Atsižvelgdamos į tai ir į neatidėliotinus privataus finansavimo poreikius, 2009 m. gegužės mėn. Rumunijos valdžios institucijos paprašė tarptautinės ir ES finansinės pagalbos.
- (9) Sėkmingai įgyvendinus ES ir TVF koreguojamąją programą ir siekiant konsoliduoti šiuos teigiamus laimėjimus, derybose su šalies valdžios institucijomis buvo susitarta dėl 2011–2013 m. prevencinės ES ir TVF programos. Ta naująja programa tęsiamas įgyvendinant 2009–2011 m. programą pradėtas fiskalinis konsolidavimas, fiskalinio valdymo reformos ir finansinio stabilumo išsaugojimo veiksmai. Be to, joje itin pabrėžiama, kad, norint išlaisvinti Rumunijos augimo potencialą, skatinti darbo vietų kūrimą ir pagerinti ES lėšų įsisavinimą, būtinos struktūrinės reformos produktų (energetikos ir transporto sektoriuose) ir darbo rinkose. Rumunija eina teisingu keliu, kad 2011 m. deficitą sumažintų iki 4,4 % BVP pinigine išraiška (iki mažiau kaip 5 % BVP pagal ESS). Tai suteiktų tinkamą pagrindą siekti, kad 2012 m. deficitas neviršytų 3 % BVP, nors pagal Komisijos tarnybų 2011 m. pavasario prognozę gali reikėti papildomų priemonių. Valdžios institucijos taip pat ėmėsi veiksmų, kad pasiektų naujosios programos struktūrinės reformos tikslus ir toliau palaiko finansinį stabilumą.
- (10) Remdamasi atnaujintos konvergencijos programos vertinimu pagal Reglamentą (EB) Nr. 1466/97, Taryba mano, kad makroekonominės prielaidos, kuriomis grindžiamos programoje pateiktos projekcijos, yra tikėtinos. Konvergencijos programa siekiama ištaisyti perviršinį deficitą iki 2012 m. termino, nustatyto 2010 m. vasario 16 d. Tarybos rekomendacijoje. Programoje nustatytas tikslas pasiekti, kad 2013 m. nominalusis deficitas būtų 2,6 % BVP, o 2014 m. – 2,1 % BVP ir numatoma, kad konsolidavimas bus daugiausia grindžiamas išlaidomis. Pagal Komisijos tarnybų perskaičiuotą struktūrinį balansą, vidutinės trukmės tikslas per programos laikotarpį nebus pasiektas. Konsolidavimo strategija įgyvendinama laikotarpio pradžioje, taigi struktūrinio pagerėjimo daugiausia siekiama 2011 ir 2012 m. Kita vertus, 2013 ir 2014 m. struktūrinio balanso pagerėjimo nėra. Numatytas deficito scenarijus tinkamas 2011 ir 2012 m., tačiau ne 2013 ir 2014 m. Pagrindinė biudžeto tikslams kylanti rizika yra vykdymo rizika, išskolinimas valstybinėms įmonėms, kuris sudaro didelį biudžeto neapibrėžtąjį įsipareigojimą, ir Komisijos (Eurostato) pareikštos išlygos dėl Rumunijos pranešimo pagal perviršinio deficito procedūrą⁽¹⁾. Atsižvelgiant į tai, Rumunija įsipareigojo suteikti pirmenybę valstybės finansų statistikos ESA 95 surinkimo Nacionaliniame statistikos institute pagerinimui.
- (11) Rumunija savo nacionalinėje reformų programoje ir konvergencijos programoje prisiėmė įsipareigojimus pagal paktą „Euro plus“ ir juos pateikė 2011 m. gegužės 2 d. Dauguma įsipareigojimų įvykdyti arba yra vykdomi įgyvendinant vidutinės trukmės finansinės pagalbos programą ir iš esmės yra tinkami sprendžiant pagal paktą nustatytus uždavinius.
- (12) Komisija įvertino konvergencijos programą ir nacionalinę reformų programą, taip pat įsipareigojimus pagal paktą „Euro plus“. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Rumunijos politikai, bet ir tai, kaip laikomasi ES taisyklių ir gairių, nes būtina stiprinti bendrą ES ekonomikos valdymą, ES priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų.

⁽¹⁾ Eurostato pareikšė išlygų dėl Rumunijos PDP duomenų kokybės:

- i) dėl neaiškumo dėl kai kurių valstybinių įmonių poveikio valdžios sektoriaus deficitui;
- ii) dėl atsiskaitymo pagal 1995 m. ESS kategorijas „kitos gautinos arba mokėtinos sumos“;
- iii) dėl kai kurių finansinių operacijų pobūdžio ir poveikio; ir
- iv) dėl vidaus srautų konsolidavimo.

- (13) Atsižvelgdama į šį vertinimą, taip pat į 2010 m. vasario 16 d. Tarybos rekomendaciją pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 126 straipsnio 7 dalį, Taryba išnagrinėjo 2011 m. atnaujintą Rumunijos konvergencijos programą ir savo nuomonę pateikė ⁽¹⁾ rekomendacijoje toliau. Atsižvelgdama į 2011 m. kovo 25 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas, Taryba išnagrinėjo Rumunijos nacionalinę reformų programą,

REKOMENDUOJA Rumunijai:

Igyvendinti Sprendime 2009/459/EB su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2010/183/ES, nustatytas priemonės kartu su Sprendime 2011/288/ES nustatytais priemonėmis, patikslintomis 2009 m. birželio 23 d. susitarimo memorandume ir jo paskesniuose papildymuose bei 2011 m. birželio mėn. 29 d. memorandume ir jo paskesniuose papildymuose.

Priimta Briuselyje 2011 m. liepos 12 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
J. VINCENT-ROSTOWSKI

⁽¹⁾ Numatyta Reglamento (EB) Nr. 1466/97 9 straipsnio 3 dalyje.